

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul central (judecător: Balan Alina)
dosarul nr.3r-83/25 (nr.2-18105911-03-3r-20082025)

C U R T E A D E A P E L N O R D
Colegiul civil și de contencios administrativ

D E C I Z I E

12 decembrie 2025

mun.Bălți

Instanța compusă din:

Președintele completului, judecător
Judecătorii

Elena Grumeza
Natalia Costaș și Svetlana Ghercavii

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de Harea Nina prin intermediul avocatului Harea Dumitru împotriva încheierii judecătoriei Orhei, sediul central, din 31 iulie 2025, prin care s-a respins cererea depusă de executorul judecătoresc Butucea Ion, privind explicarea dispozitivului hotărârii judecătoriei Orhei, sediul Telenești, din 02.10.2019, emis la cererea de chemare în judecată înaintată de către Harea Nina către Primăria și Consiliul comunal Seliște, privind obligarea furnizării actelor, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de asistență juridică,

C O N S T A T Ă :

Poziția instanței de fond:

La 26 mai 2025, executorul judecătoresc Butucea Ion s-a adresat cu cerere în instanță de judecată solicitând explicarea dispozitivului hotărârii judecătoriei Orhei, sediul Telenești, din 02.10.2019, în dosarul nr.3CA-37/2019 (38-3-7426-24082018), la cererea de chemare în judecată înaintată de către Harea Nina către Primăria și Consiliul comunal Seliște, privind obligarea furnizării actelor, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea cererii executorul judecătoresc a invocat că, prin hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Telenești, din 02.10.2019, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Harea Nina către Primăria și Consiliul comunal Seliște, privind obligarea furnizării actelor, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de asistență juridică. Astfel, s-a obligat Primăria și Consiliul comunal Seliște de a elibera Ninei Harea copia actelor care atestă atribuirea în proprietate a terenului cu suprafață de 10 ari, amplasat în comuna *****. De asemenea, s-a încasat de la Primăria comunei Seliște în beneficiul Ninei Harea suma în mărime de 700 lei, cu titlu de prejudiciu moral. S-a încasat de la Consiliul comunal Seliște în beneficiul Ninei Harea suma în mărime de 700 lei, cu titlu de prejudiciu moral. S-a încasat de la Primăria comunei Seliște și Consiliul comunal Seliște în beneficiul Ninei Harea suma în mărime de 3 000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Drept urmare, prin încheierea executorului judecătoresc Butucea Ion din 30.01.2020, a fost intentată procedura de executare în privința actului judecătoresc sus menționat.

Deci, în temeiul mai multor somații expediate în adresa debitorilor vizăți în actul judecătoresc, ultimii o perioadă mai bine de 5 ani, sub diferite preteze inventate, au refuzat să execute hotărârea instanței de judecată. Iar, prin scrisoarea nr. 98 din 15.04.2025 expediată de Primarul com.Seliște – Tudor Raevschi, s-a menționat că, debitorii sănt în imposibilitate de a o executa din motiv că nu dețin niciun act care atestă atribuirea în proprietate a terenului cu suprafață de 10 ari, amplasat în som.Seliște, r-nul Orhei, pe numele Harea Nina.

Totodată a subliniat că, din spusele creditorului Harea Nina, în procesul de examinare a acțiunii înaintate, a fost audiat în calitate de martor inginerul cadastral al comunei care a activat încă din perioada anilor 1990, când a fost atribuit acest teren creditorului, care a confirmat în mod expres că terenul în cauză a fost atribuit anterior doamnei Harea Nina, reieșind din documentația care se păstrează la autoritatea publică locală. Această împrejurare, coroborată cu dispozitivul hotărârii, denotă că atribuirea a avut loc, motiv pentru care se impune clarificarea modalității concrete prin care autoritățile debitoare urmează să execute hotărârea – inclusiv, după caz, prin reconstituirea actului sau emiterea unui nou act echivalent.

La caz, remarcă faptul că, din spusele creditorului există suspiciuni rezonabile, că debitorii se eschivează în mod evident de la executarea hotărârii, invocând lipsa actelor, deși instanța a reținut în proces, inclusiv prin declarația inginerului cadastral, că terenul a fost atribuit doamnei Harea Nina. Astfel, pretinsa lipsă fizică a unui act nu poate justifica refuzul de executare, ci impune o interpretare funcțională a hotărârii, care să permită fie identificarea în arhive, fie reconstituirea actului, fie emiterea unui act echivalent ce permite valorificarea dreptului recunoscut de instanță. Hotărârea trebuie interpretată astfel încât să nu rămână iluzorie. Din moment ce există o hotărâre judecătorescă irevocabilă pusă în executare conform procedurii instituite de Codul de executare al RM care nu a fost contestată de debitori în instanță ierarhic superioară, acceptând-o și recunoscând valabilitatea, temeinicia și legalitatea acesteia, este evident că instanța a reținut implicit - pe baza declarației inginerului cadastral – că terenul a fost atribuit Ninei Harea. Prin urmare, obligația impusă autorităților (eliberarea copiei actelor) se bazează pe o realitate juridică constatătă în proces.

Consideră că, eschivarea debitorilor menționată de creditorul Harea Nina, care invocă lipsa actelor, în contextul în care instanța a constatat că terenul a fost atribuit, demonstrează clar că executarea hotărârii este blocată artificial, printr-o interpretare formalistă și evazivă a obligației impuse de instanță, și pe cale de consecință este necesară intervenția instanței pentru a clarifica modul de aplicare concretă a dispozițiilor din hotărâre, astfel încât dreptul recunoscut reclamantei să nu rămână iluzoriu.

În pofida celor învederate supra, solicită explicarea hotărârii judecătoriei Orhei, sediul Telenești, nr.3CA-37/2019, din 02.10.2019, a ordinii și modului ei de executare în partea ce ține de „**Se obligă Primăria și Consiliul comunal Seliște de a elibera Ninei**

Harea copia actelor care atestă atribuirea în proprietate a terenului cu suprafața de 10 ari, amplasat în comuna Seliște, raionul Orhei”.

Prin încheierea judecătoriei Orhei, sediul central, din 31 iulie 2025, s-a respins cererea depusă de executorul judecătoresc Butucea Ion privind explicarea dispozitivului hotărârii judecătoriei Orhei, sediul Telenești, din 02.10.2019, emis la cererea de chemare în judecată înaintată de către Harea Nina către Primăria com.Seliște, Consiliul comunal Seliște, privind obligarea furnizării actelor, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de asistență juridică.

Solicitarea recurentului:

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 04.08.2025, Harea Nina prin intermediul avocatului Harea Dumitru a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii judecătoriei Orhei, sediul central din 31.07.2025, cu restituirea cauzei în primă instanță pentru rejudecarea problemei soluționate prin încheierea contestată.

Termenul de declarare a recursului:

Conform art.242 Codul administrativ, *recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.*

Instanța de recurs constată că, încheierea supusă recursului a fost emisă la 31.07.2025 (f.d.127), și expediată părților la 01.08.2025 prin intermediul poștei electronice (f.d.131), iar la 04.08.2025 avocatul Harea Dumitru în interesele lui Harea Nina a contestat cu recurs soluția instanței de fond (f.d.133). Drept urmare, Colegiul judiciar conchide că recursul este declarat în termenul stabilit de lege.

Argumentele părților:

În motivarea recursului, avocatul Harea Dumitru în interesele recurentei Harea Nina și-a exprimat dezacordul cu soluția instanței de fond, considerând-o neîntemeiată și pasibilă casării; totodată reiterând argumentele cererii formulate de executorul judecătoresc privind explicarea dispozitivului hotărârii. Suplimentar a menționat că, instanța de fond a respins în mod nejustificat cererea executorului judecătoresc de explicare a dispozitivului hotărârii, fără a examina temeinic scopul și fundamentul acesteia, deși din conținutul cererii rezultă clar necesitatea unei intervenții explicative asupra modalității de executare a unei hotărâri definitive. Mai mult, dispozitivul hotărârii din 02.10.2019, este formulat într-un mod laconic, instanța limitându-se doar la obligarea autorităților debitoare să elibereze copia actelor privind atribuirea terenului, fără a detalia modalitatea concretă de executare, în condițiile în care instanța a audiat în proces un martor inginer cadastral care a confirmat existența actelor în evidențele autorității locale;

se invocă pretinsa lipsă fizică a actelor, în pofida recunoașterii atribuirii terenului. Consideră că, instanța de fond a confundat natura cererii de explicare cu o revizuire a fondului, apreciind în mod eronat că nu există contradicții sau neclarități, deși esența cererii era tocmai de a preveni blocarea executării unei hotărâri definitive prin refuzul debitorilor de a coopera. Prin urmare, refuzul instanței inferioare de a explica hotărârea riscă să facă iluzoriu dreptul consacrat în favoarea recurentei, în contradicție cu principiile echității, efectivității și securității raporturilor juridice consacrate atât în jurisprudența națională, cât și în cea a Curții Europene a Drepturilor Omului. În atare împrejurări, instanța de recurs urmează să intervină în soluția primei instanțe întrucât încheierea pronunțată de judecătoria Orhei, sediul central, din 31 iulie 2025, este afectată de erori de drept și de raționament judiciar, ce au condus la respingerea nejustificată a unei cereri întemeiate în fapt și în drept.

Comunicarea actelor:

La 05 septembrie 2025, Colegiul civil a notificat intimății, despre depunerea recursului, oferindu-le un termen până la 19.09.2025 pentru prezentarea referinței și probelor suplimentare (f.d.138).

Intimații Primăria și Consiliul com.Seliște și executorul judecătoresc Butucea Ion, nu au făcut uz de drepturile sale procedurale și nu au prezentat referință pe marginea cererii de recurs.

Aprecierea instanței de recurs:

Verificând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu încheierea contestată și normele legale relevante speței, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord consideră recursul neîntemeiat din următoarele considerente.

Conform art.243 alin.(1) lit.b) Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Potrivit art.241 alin.(3) Codul administrativ, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

În conformitate cu prevederile art.194 alin.(1) Codul administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Conform art.219 Codul administrativ, (1) Instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. (2) Instanța de judecată depune eforturi pentru înălțarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. (3) Instanța de judecată nu

are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces. (4) Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examineate.

Probatorul cauzei denotă faptul că, la data de 22.08.2018, Harea Nina s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Primăria și Consiliul com.Seliște, r-nul Orhei, solicitând obligarea părăților de a elibera copia actelor care atestă atribuirea în proprietate a terenului cu suprafața de 10 ari, amplasat în com.Seliște, r-nul Orhei, cu destinație de grădină; la fel, a solicitat încasarea solidară a sumei de 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și a tuturor cheltuielilor de judecată care vor fi suporte în legătură cu examinarea prezentei spețe, (f.d.3).

Prin hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Telenești, din 02.10.2019, s-a admis parțial cererea de chemare de chemare în judecată înaintată de Harea Nina către Primăria și Consiliului comunal Seliște, privind obligarea furnizării actelor, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de asistență juridică.

- s-a obligat Primăria și Consiliul comunal Seliște de a elibera Ninei Harea copia actelor care atestă atribuirea în proprietate a terenului cu suprafața de 10 ari, amplasat în comuna ****;

- s-a încasat de la Primăria comunei Seliște în beneficiul Ninei Harea, suma în mărime de 700 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

- s-a încasat de la Consiliul comunal Seliște în beneficiul Ninei Harea, suma în mărime de 700 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

- s-a încasat de la Primăria comunei Seliște și Consiliul comunal Seliște în beneficiul Ninei Harea, suma în mărime de 3 000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, (f.d.75).

Ulterior, la 30.01.2020, Harea Nina prin intermediul avocatului Harea Dumitru s-a adresat cu cerere către executorul judecătoresc privind intentarea procedurii de executare (f.d.101), iar prin încheierea executorului judecătoresc Butucea Ion din 30.01.2020, s-a primit spre executare și s-a intentat procedura de executare în privința actului judecătoresc sus menționat, (f.d.105).

Relevant este și faptul că executorul judecătoresc în repetate rânduri a somat debitorii referitor la executarea documentului executoriu, însă prin scrisoarea nr.98 din 15.04.2025 expediată de Primarul com.Seliște – Tudor Raevschi, s-a menționat că, debitorii sănt în imposibilitate de a o executa din motiv că nu dețin niciun act care atestă atribuirea în proprietate a terenului cu suprafața de 10 ari, amplasat în com.Seliște, r-nul Orhei, pe numele Harea Nina, (f.d.118).

Astfel, la data de 26.05.2025, executorul judecătoresc Butucea Ion s-a adresat cu prezenta cerere în instanță de judecată solicitând explicarea hotărârii judecătoriei Orhei, sediul Telenești, nr.3CA-37/2019, din 02.10.2019, a ordinii și modului ei de executare în partea ce ține de „***Se obligă Primăria și Consiliul comunal Seliște de a elibera Ninei Harea copia actelor care atestă atribuirea în proprietate a terenului cu suprafața de 10 ari, amplasat în comuna Seliște, raionul Orhei***”, (f.d.99).

Potrivit art.195 din Codul administrativ, *procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art.169–171.*

Conform art.251 Cod de procedură civilă, (1) dacă sănt necesare explicații referitor la sensul, extinderea sau aplicarea dispozitivului hotărârii sau dacă hotărârea cuprinde dispoziții contradictorii, instanța emitentă, la cererea participanților la proces sau a executorului judecătoresc, dă explicații asupra dispozitivului ori omite dispozițiile contradictorii fără a modifica cuprinsul hotărârii. (2) Explicarea hotărârii este admisibilă dacă nu a fost executată și nu a expirat termenul de executare silită. (3) Explicarea hotărârii se face în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică explicarea hotărârii. (4) Încheierea judecătorescă privind explicarea hotărârii se supune recursului.

La rândul său, Colegiul judiciar remarcă faptul că, participanții la proces, care au un interes legitim să înțeleagă exact ce a decis instanța sunt în drept de a solicita explicații dacă sensul, extinderea (amploarea) sau aplicarea practică a dispozitivului este neclară sau ambiguă. Această posibilitate este reglementată de Codul de procedură civilă. Articolul relevant stipulează că, dacă sunt necesare explicații referitor la sensul, extinderea sau aplicarea dispozitivului hotărârii, instanța emitentă dă aceste explicații.

Iar, scopul unic este de a clarifica aspectele ambigüe ale dispozitivului (partea finală, obligatorie, care conține soluția instanței), fără a schimba fondul sau soluția propriu-zisă a cauzei. Instanța nu poate reveni asupra a ceea ce a judecat, ci doar explică ce a intenționat să dispună inițial.

Adică, la examinarea cererii de explicare a hotărârii nu se pot discuta împrejurări care ar repune în discuție o hotărâre judecătorescă irevocabilă, deoarece acest fapt contravine direct autorității lucrului judecat. Obiectul explicării unei hotărâri judecătorescă se poate referi doar la înțelesul hotărârii, limitele și modalitatea executării prestațiilor, precum și la cercul persoanelor vizate prin hotărâre.

În această ordine de idei, urmează a fi învederat că în motivarea cererii sale, executorul judecătoresc invocă faptul că, debitorii sub diferite preTEXTE refuză să execute hotărârea instanței de judecată din motiv că autoritatea publică nu deține nici un act care ar atesta atribuirea în proprietate a terenului cu suprafață de 10 ari, amplasat în comuna *****.

Prin urmare, argumentele invocate de executorul judecătoresc Butucea Ion privind explicarea dispozitivului hotărârii cu referire la imposibilitatea executării documentului executoriu, deoarece debitorii procedurii de executare se eschivează de la executarea acestuia, nu sunt prevăzute de art.251 alin.(1) Cod de procedură civilă.

Drept urmare, instanța de fond corect a respins cererea executorului judecătoresc Butucea Ion privind explicarea dispozitivului hotărârii judecătoriei Orhei, sediul Telenești, din 02.10.2019, în dosarul nr.3CA-37/2019 (38-3-7426-24082018), emis pe marginea cererii de chemare în judecată formulată de Harea Nina către Primăria și Consiliul comunal Seliște, privind obligarea furnizării actelor, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de asistență juridică, or, acesta nu cuprinde dispoziții

contradictorii, este formulat explicit, fără a fi necesare explicații suplimentare referitoare la sensul, extinderea sau aplicarea dispozitivului.

Referitor la alegațiile părții recurente precum că instanța de fond a confundat explicarea dispozitivului hotărârii cu procedura de revizuire, Colegiul judiciar le va respinge deoarece **explicarea hotărârii** este o procedură care are ca scop clarificarea sensului, întinderii sau aplicării hotărârii judecătorești deja pronunțate, fără a modifica fondul acesteia, atunci când textul hotărârii este neclar sau ambiguu, pe când, **revizuirea hotărârii** este o cale de atac extraordinară și de retractare, care permite redeschiderea procesului judiciar și rejudecarea fondului cauzei în fața aceleiași instanțe, dar numai în baza unor temeiuri expres și limitativ prevăzute de lege.

Referitor la argumentele cererii de recurs, Colegiul judiciar nu le va da apreciere, deoarece acestea țin de fondul cauzei, pe marginea căreia la data de 02.10.2019, a fost emisă hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Telenești.

Raportând circumstanțele de fapt ale cauzei la prevederile legale enunțate mai sus și ținând cont de faptul că soluția adoptată de instanța de fond este una legală și întemeinicată, iar argumentele invocate de recurrent au fost calificate de Completul judiciar ca fiind lipsite de suport probatoriu, instanța de recurs concluzionează despre faptul că recursul declarat de Harea Nina prin intermediul avocatului Harea Dumitru este neîntemeiat – motiv din care acesta urmează a fi respins, menținând integral încheierea judecătoriei Orhei, sediul central, din 31 iulie 2025.

În conformitate cu prevederile art.243 alin.(1) lit.b), alin.(3) Cod administrativ, Completul de Contencios Administrativ din cadrul Colegiul Civil și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Nord,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de Harea Nina prin intermediul avocatului Harea Dumitru împotriva încheierii judecătoriei Orhei, sediul central, din 31 iulie 2025, prin care s-a respins cererea depusă de executorul judecătoresc Butucea Ion, privind explicarea dispozitivului hotărârii judecătoriei Orhei, sediul Telenești, din 02.10.2019, emis la cererea de chemare în judecată înaintată de către Harea Nina către Primăria și Consiliul comunal Seliște, privind obligarea furnizării actelor, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de asistență juridică.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

**Președintele completului,
judecător**

Judecătorii

Elena Grumeza

Natalia Costaș

Svetlana Ghercavii